

AZƏRBAYCAN

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MİLLİ MƏCLİSİNİN ORQANI

№ 175 (9054) CÜMƏ AXŞAMI, 18 avqust 2022-ci il

Qəzetiñ əsası 1918-ci ildə qoyulmuşdur

www.azerbaijan-news.az

Xalqımız haqlı olaraq
Müslüm Maqomayevlə fəxr edir

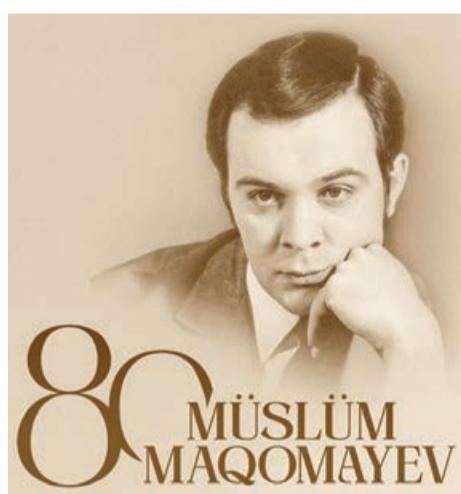

Avqustun 17-də Bakının Döñizkənəti Milli Parkında dünyasöhrətli müğənni Müslüm Maqomayevin abidəsinin açılışı olub.

AZERTAC xəber verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva açılışda iştirak ediblər. Dövlət başçısı tədbirdə çıxış etdi.

→ 2

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva Müslüm Maqomayevin doğum günü ilə əlaqədar paylaşım edib

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva rəsmi istaqram sohifəsində Azərbaycanın və SSRİ-nin Xalq artisti Müslüm Maqomayevin anadan

olmasının 80 illiyi ilə əlaqədar paylaşım edib. AZERTAC paylaşımı töqdim edir: "Unudulmaz və ezziz Dost, nurlu xatırını ehtiramla yad edirim!"

Sabahın bol məhsulunun təməli bu gün qoyulur

Mütəxəssislər deyirlər ki, mineral gübərlərin elmi esaslarla verilməsi taxılın qida maddələrinə olan tələbatını ödəyir və buna görə də müasir dövrdə taxılар eyni tarlada 2-3 il fasiləsiz okılır. Belə hallarda taxılardan sonra yeno taxıl əkiləcək sahənin hazırlanmasına kövənlilikin üzülməsindən başlanmalıdır. Bu əməliyyat, adətən, torpaqda olan

→ 10

Qlobal taxıl qıtlığı dünyani silkələyir

BMT-nin etirafı: "Ərzaq təhlükəsizliyi konsepsiyası yoxdur"

Azərbaycan ərzəq təhlükəsizliyinin təmin edilməsi üçün bütün vacib addımları ardıcılıqla həyata keçirən, qlobal bazarlarda buğdanın qiymətindən baş verən silkələnmələr daha sürətə mənfi təsirini bürüdü.

Azərbaycan Prezidentinin uzun illər ərzində reallaşdırıldığı tələylükli işlahatlar bizi həmişə qlobal təhlükələrdən sığortalanmağa imkan vermişdir. Lakin son hadisələr onu göstərir ki, ərzəqla bağlı böyük təhlükələrlə üzlöşə bilərik. Taxılın qiymətlenməsinin artması fununda dünyadan ərzəq bazarlarında baş verən qiymət sıçramaları və gözənlənilməz qıtlığın tədricən gündəmi zəbt etməsi ciddi narahatlıqlar doğurur. Azərbaycan Prezidenti bir neçə dəfə bu məsələyə münasibətini bildirmişdir.

→ 10

Şpaqada çempionuq

Azərbaycanın humanist siyasetindən Ermənistən dərs almalıdır

Məğlub ölkə bəhanələr səsləndirib təxribatlar törətməkdən, götürdüyü öhdəliyi yerinə yetirib özünü düşdüyü acınaqlı vəziyyətdən xilas edə bilər

"Biz həmişə humanizm prinsipinin alılılığını əsas götürmüsük və bundan sonra da işi bu istiqamətdə davam etdirmək niyyətindəyik. Biz Ermənistən tərəfindən də regionda vəziyyətin daha artıq dərəcədə proqnozlaşdırılmış olması üçün şərait yaradılması niyyətini görürük. Mən dəfələrə demisəm, biz Azərbaycanda Ermənistən ilə çoxillik qarşısırma səhifəsini çevirmək, normal qarşılıqlı fealiyyət mərhələsinə başlamaq əzmindəyik və düşünürəm ki, məhz bu formatda öz məqsədlərimizə çatacaq".

Öton il noyabrın 26-də Soçi'də keçirilən üçünlülli görüşdən sonra mövabata boyanatında qalib komandan kimi bu fikirləri sözləndirən İlham Əliyev bir daha dünyaya bəyan etdi ki, Azərbaycan bütün tövflərde - 20 faiz torpağı düşmən tapşığı altında olarkən də, 44 günlük Vəton mühərbiyəsində Zəfər qazanarkən də, eləcə də savaşdan sonra dənəmədən həm humanizm prinsiplərinə sadıqlılığını nümayiş etdirdi.

Bu, tarixi həqiqətdir ki, otuz ilə yaxın müddətdə Azərbaycan torpaqları işgal altında olarkən beynəlxalq toşkılıklar daim ölkəmizə qarşı ikili standartları tətbiq etdilər və

Ermənistən da bu cəzasızlıq mühitindən lazıminca yaranırdı.

Azərbaycan dövləti humanizm prinsiplərinə əsaslanaraq münaqişənin sülh yolu ilə holline tərəfdar olduğunu bildirmək dənəyaya osl məvqeyini göstərmüş oldu. Son 17 il (2003-2020-ci illərdə) İlham Əliyev keçirdiyi bütün görüşlərdə sözləndirdiyi fikirlərə, sorgulayıb mövqə ilə bu prinsipə sadıqlıq səbətini yetirdi. Həmçinin beynəlxalq güclərin diqqətini illərlə görməzdən goldikləri, bölgənin inkişafını engelleyən, sülh və sabitliyə tohüllükə yaranan Qarabağ probleminə colb etdi.

→ 4

Heydər Əliyev qətiyyətinin təcəssümü

Əbədiyəş şəxsiyyət Naxçıvana qayıdı ilə həm də bu qədim yurdumuzu erməni işğalından qorudu. Həmin dövrədə sovet rohbərliyinin himyədarlığı ilə Qarabağda separatçıq fealiyyəti gücləndirən ermənilərin hödəflərində Naxçıvan da var idi. Azərbaycan rohbərliyinin qotiyətsiz və cosarotsız fealiyyəti isə ermənilərin işgalçılıq planlarını daha da gücləndirdi. Belə bir vaxtda Naxçıvan sanki taleyin ümidiñ buraxılmışdı. Yalnız 1991-ci ilin sentyabr ayında Heydər Əliyev Naxçıvan Ali Məclisinin Sədri seçilmişindən sonra həyata keçirilən müdafiə tədbirləri, Milli Müdafiə Komitəsinin yaradılması qədim yurdumuzu işğaldan, hərbi təcavüzden xilas etdi. Həmin dövrədə Heydər Əliyev ordu qurululğunu istiqamətdən həyata keçirdiyi möqəsönlü tədbirlər blokada şəraitində yaşayan Naxçıvan düşmən hücumlarından qorumaqla bərabər, həm də müstəqil Azərbaycanda milli ordu qurululuğunu prosesinin başlanğıcı oldu.

1992-ci il iyulun 25-də Naxçıvan Ali Məclisinin Rəyasət Heyətinin iclasında mixtar respublikanın Dövlət Müdafiə Komitəsinin yenidən təşkil edilməsi və onun əsasında Azərbaycan Müdafiə Nazirliyinin tərkibində müvafiq hərbi birliyin yaradılması möqsədəyən hesab olundu.

→ 6

Dünya taxıl çatışmazlığı ilə üz-üzədir

Məhərəbələrin, iqlim dəyişikliyinin yaratdığı fəsədlər üzündən dərin böhran yaranıb

İki ildir davam edən pandemiya vaxtında dünyada iqtisadi bohranın yaşındığı, ölkələrin çətinliklərə üzləşdiyi heç kimsə sərr deyil.

Dünyanın elə bir ölkəsi yoxdur ki, pandemiya hər hansısa bir sahəyə tosır etməsin. Bununla yanaşı, Rusiya və Ukrayna arasında bu ilin qışında başlanan münaqişə də ərzəq təhlükəsizliyinə mənfi tosır göstərir. Belə bir vəziyyət dünya bazarında qiymət artımlarına gotirib çıxarıb.

Əsas taxıl ixracçıları olan Rusiya və Qazaxıstanın satış limiti qoyması, eyni zamanda Ukraynanın taxıl ixracındaki problemlər qiymətlərin yüksələşməsindən səbəb olub. İndi əksər ölkələrin taxilla tomatında problemlər yaranıb.

Vəziyyət belə davam edəcəyi halda isə qiymət artımlarının və qılıqlı hər yerdə görünəcəyi qacılımz olacaq.

→ 10

Xalqımız haqlı olaraq Müslüm Maqomayevlə fəxr edir

Prezident İlham Əliyevin çıxışı

- Əziz dostlar, bu gün Azərbaycan xalqının böyük oğlu Müslüm Maqomayevin anadan olmasının 80 illiyidir. Bu gün Bakı şəhərinin ən gözəl yerdən birində Müslüm Maqomayevin abidəsi ucaldılıb. Biz bu mərasimə toplaşmışıq. Müslümü tanyanılar, onu sevən insanlar bu gün birləşdə bu gözəl abidəni açacaqı.

Azərbaycan xalqı haqlı olaraq Müslüm Maqomayevlə fəxr edir. Çünkü o, hem böyük müğənni, hem də böyük sənətkar idi. Sovet estradasında onun tayı-bərəbəri yox idi və bu gün də Müslüm Maqomayevin ifasında səslenən mahnilar hər birimizi duyğulandırır. Hər birimiz Müslüm haqqında öz xatirələri var, o cümlədən mənəm də. Mən yeniyetmə yaşlılarımdan Müslümü və Tamaranı tanyıram. Onlar bizim evimizin çox əziz qonaqları id. Bir çox gözəl xatirələrim var. Əlbəttə ki, hər də avqust ayında Müslüm və Tamaran biz öz evimizdə qarşılıyaraq Müslümün ad gününü evimizdə qeyd edirdik.

Müslüm öz doğma Vətənənə çox bağlı olan bir insan idi. Baxmayaraq ki, öz fəaliyyətini dəha çox Moskvada və Sovet İttifaqının digər şəhərlərində qastrollarda keçirirdi, ancaq hər də bir neçə dəfə Bakıya gelirdi, həm konsertlər verirdi, həm də ki, burada öz dostları ilə tomasda olurdu. O cümlədən həm Moskvada, həm Bakıda bizim çoxlu görüşlərimiz və çox somimi münasibətlərimiz olub.

Bildiyiniz kimi, Müslüm Maqomayevin atası İlkinci Dünya mühəribəsinin son günlerində qəhrəmanasca həlak olanda Müslümü həlo 3 yaş tətammam olmamışdı və o, omisi Coməldəddin müəllimin ailəsində böyüdü. Artıq gənə yaşılarında ümumittifaq səhərə qazananda, əlbəttə ki, atam Heydər Əliyev də onun fəaliyyətinin çox böyük diqqət yetirirdi, böyük qayğı göstərirdi. Deyə bilərəm ki, ona atlaq qayğısı göstərirdi. Çünkü onu həm böyük müğənni kimi, həm də çox gözəl insan kimi tanyırdı. Hər birimiz Müslümü möhəz həm böyük sənətkar, müğənni, sənətkar və on başlıcası, gözəl insan, leyqəqli insan, çox etibarlı dost kimi tanyırdıq.

Bizim aramızda yaş forqı böyük olsa da, bu, həc vaxt hiss olunmurdur. Cünki biz uzun illor dostluq əlaqları saxlayırdıq və son görünüşümüz də Mehribanlı Moskvada Müslümün və Tamaranın evində xüsusi xatrlayıram. Artıq Müslümün səhərə o qədər də yaxşı deyildi, problemlər var idi, ancaq buna baxmayaraq, bizi çox somimiyətən qarşılıdı və biz bər neçə saat onların evində olarkən çox somimi səhəbətlər etdi, keçmiş xatrladıq, atamı, rəhəmotlik anam xatrladıq, o gözəl günləri xatrladıq və Mehribanlı çox duyğulandıq. Bildiyiniz kimi, son illər Müslümün ayaqlarında müəyyən problemlər var idi. Ancaq o qədər somimi atmosfer var idi ki, hətta sonra bollı oldu, uzun iller evdon çıxmayan Müslüm bayırda çıxdı, bizi yola saldı. Ağlımiza golmazdı ki, bu bizim son görüşümüz idı.

Tamara və Müslüm - onların hər ikisi böyük sənətkar, dünyaşöhrəti müğənnilər, bir-birinə o qədər bağlı idilər ki, onların eşq heykəsi və dostluq heykəsi bir əfsanədir. Onların tanışlığı da Bakı şəhərində olmuşdu və mənən rehəmtlik atam hemisəri o günləri xatrlayırdı.

Əlbəttə ki, bu gün Müslüm haqqında danişmaq həm asandır, həm çətindir. Çünkü o qədər böyük şəxsiyyət idi, həm sənətkar kimi, həm insan kimi. Onun haqqında saatlər danişmaq olar. Eyni zamanda onu yaxından tanyanı, onu seven insanlar, əlbəttə ki, onun bütün istedadlarından qeyd edərək, ilk növbədə insan kimi onu xatırlayırlar. Əminəm ki, siz də eyni hissələr keçirirsınız.

Onun böyük sənətkarlığını təsdiqləyən təkcə iki faktı qeyd etmək kifayətdir. Həlo 30 yaşı olmadan o, Azərbaycanın Xalq artisti adına layiq görülmüşdür, 31 yaşında isə Sovet İttifaqının Xalq artisti adına layiq görülmüşdür. Estrada ifaçısı üçün bu, nadir bir hadisədir. Bütövlükde Müslümün səsi Allah vergisi idi, özünəməxsus ifa tərzi bir fenomen idi. Nə o vaxt, nə də gün onun söyüyəsinə hələ ki qalxan olmamışdır.

Müslümün öz doğma torpağına bağlı olması onun yaradıcılığında da özünü göstərib. Azərbaycana, Odlar Yurduna, Xəzər dənizinə həsr edilmiş onu bəstələdiyi mahnırların qədər əzəmətlidir, o qədər də Vətənə sevgi ilə dulu olan mahnılardır. O mahnırlar hər gün də yaşayır və obədi yaşayacaq. Müslümün bəstələdiyi son mahnı isə çox kəndəlidir. Biz bu mahnını Bakıda filarmoniya zalında Müslümü vəda mərasimində eşitdik və çox təsirliydi, çox duyğulandıq. Çünkü bilmirdik ki, bu mahnı yazılıb, Müslüm özü onu bəstələyib. O mahnının adı "Əlvida, Bakı" idi və on anlayırdı ki, artıq Bakıya gələ bilməyəcək, on sevimli səhəre gələ bilməyəcək, bu kükürlərdən keçə bilməyəcək, Bakıdakı dostları ilə görüşə bilməyəcək. Təsəvvür etmək çətindir ki, onun kimi həyatı sevən, onur kimi, necə deyərlər, dostları bir yerdə olmaq həvəsindən olan adam, bax, və vida mahnusunı bəstələyir və bizişimle, səhərlər vidasılar. Eyni zamanda bu, onu göstərir ki, hətta sağlamlığı o qədər də yaxşı olmayan vəziyyətdə onun istədi, onun böyük sənətkar olması yəni deyirdi idi.

"Əlvida, Bakı", əlbəttə, o mahnının adı, Müslüm öz duyğularını ifa edirdi, ancaq, eyni zamanda həc vaxt "Əlvida, Bakı" demək mümkün deyil. Çünkü Müslüm bizimlədir. O, bu gün Bakıdadir, onun gözəl abidəsi bu gün açılacaq və Bakı həc vaxt onu unutmayacağıq. Azərbaycan xalqı həc vaxt onu unutmayacağıq. Onun xatirəsi onu tanyanılar qəlbində yaşayacaq, onun möhtəşəm səsi, onun sənəti obədi yaşayacaqdır.

Men sizin hamınızı bu gözəl hadisə münasibətilə töbrik etmək istəyirəm. İlk növbədə əziz Tamaranı, Müslümün dostlarını, özümüz töbrik etmək istəyirəm ki, bu abidəni biz ucaldıq və bə abidə üçün, hesab edirəm ki, on məqəblər yə sevdik. Bulvar Bakının güzüdür, Bakının mərkəzidir, Bakının tacıdır və bulvara dahi sənətkarlarımın ruhları dolaşır, o cümlədən Müslümün. Ona görə bə abidəyə yaxınlaşın, bizim votondaşlarımız "Salam, Müslüm" deyəcək və Müslüm obədi yaşayacaqdır. Sağ olun.

- İlham Heydər oğlu uzun illər boyu mənəm qəlbimədə olan sözlərin hamisini tam dəqiqliklə dedi. Üm-

miyyətə, yəqin ki, Müslümü təkcə müğənni kimi deyil, osəson bir insan kimi tanyanı bütün adamlar, zənnimə, yüz faiz Sizinlər razılışalar. Onu qəlbimədə yaşatdırığımıza, Müslümün indi tanyanı bilməyəcəyi bu gözəl şəhərin ab-havasında onu yaşatdırığını görə çox sağ olun. Ruslarda belə bir deyir: "Muğənni beqayıf", azərbaycanca "tükələrin biz-biz olur" deyirlər. Düz de dimmi? Boli, Müslüm kifayət qədər soyuq Moskvadan sonra buraya gələndə bütün vərlər cuşə göril, burada həm mahnular, həm də onun rəsmi osorları yaranırdı.

Bilmirəm, bəlkə məndə belə bir hiss olur ki, haqqında danışığımız insan, xüsusun dünyasını doğşenlər həmisi yanımızdadırlar. Müslüm həmişə, her haldə mənəm üçün belədir. Burada Heydər Əlizir oğlu da, Zərifə Əziz qızı da var, praktiki olaraq həyatımızı ilə tərəfəyindən keçirdiyimiz insanları hamisə buradadır. Dünüşünəm ki, bu gün həm dünyasını dayışmış dostlarımızı - Eldar Quliyevi, Tofiq Quliyevi, Tahir Salahov, həm də bizi ehətə edən, həyatımızı bəzəyən, ona hərarət gotıran neçə-neçə dostlarımızı da xatırlayıraq. Bilirsiniz, mən döründən təzim edən rus artisti deyiləm, amma Size təzim etmək isteyirəm. Çox sağ olun.

♦ ♦ ♦
Kinorejissor, Xalq artisti **Oqtay MİRQASIMOV** çıxış edərək dedi:

- Möhtərom Prezident.
Hörmətli Mehriban xanım.
Əziz qardaşlar.
Müslüm Azərbaycanın rəmzi-dir. Müslümə obədi Azərbaycanın çox böyük bir təmsilçi olacaq və hər kas ondan danışında daha ifadəli, daha dolğun, daha gur danişəcək isteyir.

Heydər Əliyev qətiyyətinin təcəssümü

Qələbələri ilə fəxr etdiyimiz Azərbaycan Ordusu dövlətçiliyimizin əsas təməllərindən, bel sütunlarından birləşir.

2016-ci ilin Aprel döyüslərində düşmən başını ozoñ, 2020-ci ilin Vəton müharibəsində orazi bütünlüyüümüzü tomin edən ordumuzun avqustun 3-də keçirdiyi uğurlu "Qısa" əməliyyatı bir dəha göstərdi ki, Ulu Öndər Heydər Əliyevin yaradığı, möhtəmor Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin gücləndirdiyi Azərbaycan Ordusunu istehlak etmək qarşısında dördən hər almaq qadirdi.

Ordumuzun gücü və zəfəri ile qurur duyduğumuz bu günlərdə biz həm də müstəqillik tariximizdə ordu quruculuğu istiqamətindəki olamətdər hadisələrin və təqvimlərin daxiləsi xələfi salırıq. Bu mənada 1992-ci il avqustun 18-də Naxçıvan Muxtar Respublikasından keçmiş sovet qoşularının çıxarılması başa çatdırılmışdır. Ulu Öndər Heydər Əliyevin müəllifi ilə Azərbaycanda həyata keçirilən ordu quruculuğunu şərhli sohifelerindən birləşir.

Onların bu dünyadan on böyük umacaqları sevgi və novazısdır. Başqa böyük tömənnələri yoxdur. Çox kiçik sevincləri dünyalar boyda böyüdüb xoşbəxt ola bilirlər. Ancaq onları xoşbəxt olmağa çox zaman elə qayğısına, novazısa, sevgisine ehtiyac duyduqları, möhtac olduğunu doğmaları belə qomurlar...

Uşaqların ümidi yeri

...Heyet uşaq səsi ilə dolub. Bir tərəfdə iki qız yeləncəklərdə yellənir. Arabada oylanmış uşaq kefsiz göründü, da, maraqla oyun oynayan, ora-bura qəçən yoldaşlarına baxır. Binanın qarşısında oturmuş qızlar isə səhəbat edirlər. İçəridən də uşaq səsləri eşidilir... Bura Bakının Xəzər rayonunun Bino qəsəbəsində yerləşən "Ümid Yeri" Uşaq Sığınacığıdır.

Binanın birinci mərtəbəsində keçidiyimiz döhlizlərdə gördüyüümüz uşaqların da həyət-dəkələr kimi başları oyuna qarışır, öz aral-

də sığınacaqdakı neço-neço uşaqın problemləri həllini tapıb, səhhətdə böyük problemlərlər olanlar sağlamlıqlarına qovuşublar: "Heydər Əliyev Fondu"nun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva daşfərlərle "Ümid Yeri" Uşaq Sığınacığına gəlib. O, hor daş burada olan uşaqların sevincinə sevinib, kederinə gözlöri yaşar və neço-neço xəsta uşaqın müalicəsinə dəstək verib, sağlamlıq problemlərinin həlliində yaxından iştirak edib. Bu da bizim qayğımız xeyli azaldı. Sığınacaqdakı səhhətdə böyük, mürəkkəb problemləri olan uşaqlara dəstək lazım idir.

Bir az evvel tanış olduğumuz iki ayağı da sarıqları olan Xeyal da bunu güzəldir. Kiçik ikən ayaqları yanılıb və müalicə olunmayıb. Ancaq sığınacağın goldidən sonra müalicəsinə başlanılb. Artıq bir dəfə emoliyyat olunur. Nigar Mənsimova deyir ki, ikinci dəfə emoliyyat olunacaq. Həkimlər Xeyalın sağlamlığı qovuşacağını bildiriblər.

Əli, arasından gördüğümüz Cəlalın səhhətdəki problemlər olduqca ciddidir. Amma onun da sağlanması üçün müüm adımlar atılır. Cəlal yaxın günlərdə Türkoyo-

Hər bir uşaqın qayğıya və sevgiyə ehtiyacı var

rında səhəbat edirlər. Divanda yaruzanlı vəzifəyədə olan balaca oğlannın hər iki ayaqları sıralıdır. Açıq yerlərdə yanmış izləri görürün. Yeddi yaşı var. Adı Xeyaldir. Onun yanındaki uşaqlardan birinin - Şükürün on altı yaşı var. Peşə məktəbəndə təhsil alır. Yaxşı oxuduğunu deyir. Elgünün işi on üç yaşının olduğunu öyrənir. On ildir buradadır.

Döhlizin başındakı böyük otağının bir tərəfində hanalar qurulub. Burda uşaqlara xalça toxumaq öyrənilir. Yarımçıq qalmış olışlarının arasında ilmə ilə hörümüş adı oxuyur: "Elvin". Öyrənir ki, oğlanlardan da maraqlı göstərənlər var, ancaq on cənab qızlar xalça toxumağa həvəslidirlər.

Böyük məsəninə əsasında şəhərə yoxlamış qız qarşısındaki qalın dəftərdə yazmaqla müşğuldür. Tanış olub səhəbətəşir. İstəyi yazıçı olmaqdır. Dedyinmiş gər, artıq ilk romanını yazmağa başlayıb. Romanının qohroman validəyin səridən üzü güləməsi qızdır. "Öz heyatının yazarım", - deyir. Sonra öz heyatını danışır. Başına golonlular romanının qohromanının təleyindən daha təsiridir. Olduğu kimi yazsa, oxucularının bəlkə də cəxu inanmaz, "belə hadisələr heyatda baş vermez, ancaq romanlarda olar", - deyərlər... Arzularında danışır. Romanının bitirildən sonra yenilərini də yazacaq. İndiyədək o qədər bir-birindən maraqlı, təsirli heyat həkayələri eşidib, şahidi olub ki...

Uşaqların Nigar anası

Burada bütün uşaqların "Nigar ana" deyikləri "Ümid Yeri" Uşaq Sığınacığının rəhbəri Nigar Mənsimova ilə görüşür. İxtisasçı jurnalist olduğunu öyrənir. O da səhəbatə bu peşəyə sevgisindən başlayır: "Mon şairlər, yazıçılar yurdı Şamaxıda dünən yaxşı golmış. Bolkə də o torpağın bəxş etdiyi duyguların diktiyi ilə məndo artıq bəsincisi simirdi oxuyanda bu peşəyə maraqlı yarandı. Bakı Dövlət Universitetinin Jurnalistik fakültəsini bitirdim. İxtisasım üzrə çalıdım. Bakı Kondisionerlər Zavodunun çoxıraqlı qızəzetindən əvvəl müxbir, baş redaktor müvənni, sonra baş redaktor kimi fəaliyyət göstərdim. Meni Azərbaycan Dövlət Televiziyasına dəvət etdilər. Orada uşaq vərilişləri baş redaksiyəndən başlıdım. Orjinal, baxımlı vərilişləri hazırladım. "Kim güclüdür", "Mon ananın ilkiyəm", "Pöhrələr" sevilən, maraqlı gəzlənlən uşaq vərilişləri oldu. Televiziyada çox gözəl, ürəyimə yatan bir işə möşəl idim. Uşaqlarla işləyirdim. Sonra moni ictimai-siyasi proqramlar baş redaksiyəsinə dəvət etdilər. Fəaliyyətinin xarakterini övdürdü. Bu redaksiyədə ciddi ictimai-siyasi vərilişlərin hazırlanıb effər verilməsindən səhəbat edirdi. Mon orada "39-42-ci paralel" adlı proqramın müəllifi və aparıcısu oldum. Sonra "Biznes klub" adlı vəriliş hazırlamaya başladım. Mon o vərilişin bu sahəyə golđim... "Biznes klub" vəsaiti Azərbaycanda fəaliyyət göstərən

xərici iş adamlarının fəaliyyətini işləyirdim. Bir gün doniz konarında açılan bir türk iş adəminə məxsus restoranın süjet hazırlayırdıq. Operatorlara oradan gecə radənlərde ayrıldıq. Doniz konarı ilə maşına doğru iştirak etdik. Gördük ki, on-on beş nəfər kükə heyati yasaşan, bizi onları hamisə dilən, maşın şüşəsi silən, tokən qaralardan gördükümüz uşaq gündüz çayxana kimi fəaliyyət göstərən bir yerdə oturublar. Bir-biriləri ilə kobud zarafatlar edirdilər. Çirkili paltalarından, uzun, pırlılaşqı saatlarından elə usaqdan da baxımsız veziyətdə olduqları görünürdü. Mən həmisi kükçədən uşaqlara qopiq-qurş verib yanlarında keçməyimizi düzgün hesab etmir, qınavırdım. Deyirdim ki, bu, onlara kömək etməyin doğru yolu deyil. Həmisi bu barədə düşünürüm. Ancaq doğru yolu tapa bilmir. O gecə maraqlı məni uşaqların yanına apardı. Onlarla səhəbat edəndən operatorumuz da bizi çekməyə başladı. Fikirləşirəm ki, "Ümid Yeri" Uşaq Sığınacığının gələcək dəstəyi olmalıdır. Nigar Mənsimova 1997-ci ilə təsisi olunub. Sığınacaqdə qaldıqları məddətdə uşaqlara hüquqi, mənəvi, sosial və tibbi yardımın edilir, onların cəmiyyətə adaptasiya olunmalarına və təhsil almalarına kömək göstərilir. Nigar Mənsimova 25 ilə orzində 20 minə yaxın uşaq bi sığınacaqdə isti ocaqla təmin edilir, orta və peşə məktəblərdən təhsil colb etdiklərini deyir: "Ümid Yeri" Uşaq Sığınacığının əsas ehtiyaclarını dövlət tərəfindən qarşılıqlı təmin etmək dəstək lazımdır. Sığınacığın yeni binasında oğlanlar, qızlar vo kükçəyə uşaqlara üçün müxtəlif bölmələr yaradılıb. Bütün otaqlar müasir avadanlıqlarla tochiz edilib. Uşaq Sığınacığında yataq, sınıf ofaqları, informatika kabinetləri, sakinlərinin asude vaxtlarının səmərolu keçirmələri üçün istirahət və səyləncələri, yeməkxana var.

Onlara vaxtında əl uzadıb yardım etmək lazımdır

"Ümid Yeri" Uşaq Sığınacığının köhnə binası müasir teleblörlər cavab vermediyindən Heydər Əliyev Fondu tərəfindən yeni bina inşa olundu. 2019-cu ilin iyunun 13-də Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondu prezidenti Mehriban Əliyeva Bakının Xəzər rayonunun Bino qəsəbəsində "Ümid Yeri" Uşaq Sığınacığının yeni inşa olunan binasının açılışında iştirak etdi. Mehriban Əliyeva binada yaradılan şəraitdən tanış oldu. "Ümid Yeri"nin balaca sakinlərinin Birinci vitse-prezidentə müsələhətini deyib, mahni ifa etdilər.

Nigar Mənsimova qeyd edir ki, uşaqlarla bağlı mixtəlif layihələr heyata keçirən, xeyriyyəciyi ilə hər zaman onların yanında olduğunu hiss etdilər, Azərbaycana layiqli vətəndaşlar kimi yetişməsində əhəmiyyətli işlər görən Heydər Əliyev Fondu "Ümid Yeri" Uşaq Sığınacığının fəaliyyətinə də yəni nəfəs verib, inkişafını sürətləndirdir. Bu diqqət və qayğının davamlı olması sayesin-

de sığınacaqdakı neço-neço uşaqın problemləri həllini tapıb, səhhətdə böyük problemlərlər olanlar sağlamlıqlarına qovuşublar: "Heydər Əliyev Fondu vitse-prezidenti Leyla Əliyeva daşfərlərle "Ümid Yeri" Uşaq Sığınacığına gəlib. O, hor daş burada olan uşaqların sevincinə sevinib, kederinə gözlöri yaşar və neço-neço xəsta uşaqın müalicəsinə dəstək verib, sağlamlıq problemlərinin həlliində yaxından iştirak edib. Bu da bizim qayğımız xeyli azaldı. Sığınacaqdakı səhhətdə böyük, mürəkkəb problemləri olan uşaqlara dəstək lazımdır.

Əli, Fidan, Şükür, Elgın, Cəlal. Və dəfə neço-neço uşaq... Başqa-başa yerdən və evlərdən gəlirlər. Hərəsindən özünməxsus dünən var. Fərqli tələnlərini oxşar edən bir həqiqət var. Onlara hamisini içində rəhat böyüyünlər isti ocağı ehtiyacı var. Pilot, əsgər, mülliəm, yüzçi, rossam, xalçaçı... olacaqlar. "Ümid Yeri" Uşaq Sığınacığında bu uşaqların əllərindən tutanları, qayğıları qalanları olduqları üçün xəyallar qura, arzularla yaşaya bilirlər. Sığınacığın rəhbəri uzun illik təcrübələrənəsaslanaraq deyir ki, dündükləri girdəbdən, yuvarlanırdıqları problemlərdən onları da tez qızaranda uğurlara də da da tez nail olmaq mümkündür. Gec qalandan onları dündükləri ağır vəziyyətdən qaytarmaq da çötən olur.

"Ümid Yeri" Uşaq Sığınacığının vezifəsi 18 yaşından olanları himayə etməkdir. Amma burada böyüyünlər heyata atıldıqdan sonra da "Ümid Yeri"nə yadlaşırımlar. Nigar Mənsimova hətta mozun onları ilə həyati qurmalarda dəstək vətəndaşlarını söyleyir: "Bu ümidi evindən cəhd etdiklərimizdən sonra, onlarla qayğıları qalanları olduqları üçün xəyallar qura, arzularla yaşaya bilirlər. Sığınacığın rəhbəri üzun illik təcrübələrənəsaslanaraq deyir ki, dündükləri girdəbdən, yuvarlanırdıqları problemlərdən onları da tez qızaranda uğurlara də da da tez nail olmaq mümkündür. Gec qalandan onları dündükləri ağır vəziyyətdən qaytarmaq da çötən olur.

Zöhrə FƏRƏDOVA,
"Azərbaycan"

"YAŞAT" Fondu mühüm addımlar atır

Fondu xeyriyyəcilik missiyasını
cəmiyyətəmiz rəğbətlə qarşılıyır

Ölkəmizdə hərbi qulluqçuların, şəhid ailələrinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi, onların rifahının yaxşılaşdırılması dövlət siyasetinin əsas tərkib hissəsidir. Bu istiqamətdə geniş dövlət dəstəyi mexanizmləri formalaşdırılmış, həmین kategoriyadan olan insanlar hərortofli diqqət və qayğı ilə əhatə olunmuşlar. Belə şəxslərin sosial vəziyyətlərinin yaxşılaşdırılması daim vətəndaş coşmıyootun diqqət mərkəzindədir. Azərbaycan xalqı xeyrixlər, fədakarlıq və humanizm prinsiplərini rəhber tutaraq, tövənəsiz kömək göstərməyi özüne bərə bilir. Vətəndaşlarımız şəhid ailələrinin, mühərbi iştirakçılarının və qazilərin zorlu ehtiyaclarının tomin edilməsinə, tibbi və digər sosial xərclərin ödənilməsinə dəstək olmaqla daim hərəkətli nümayiş etdirirlər.

Humanizm və xeyrixlər missiyası

Şəhid ailələri və qazilərin problemləri Prezident İlham Əliyevin və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın həmisi diqqət mərkəzindədir. Onların qayğıları ilə bağlı işlərə dəmərələrə dəstək təmən edilib. 27 sentyabr 2020-ci il 8 dekabr tarixli formanı ilə Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövülüyünün müdafiəsi ilə əlaqədardır. Yaralananlar və şəhid ailələrinin təminatına dəstək olaraq "YAŞAT" Fondu yaradıldı.

Prezident İlham Əliyevin tarixi qələbəndən sonra imzaladığı forman və sərəncamları say tərkibinə və məhiyyətin diqqət yetirindən bir dəfə aydın olur ki, atılan addımlarda əsas məqsədlərdən biri şəhərlərimiz, dövlətçilərimiz vətənpərvərliyini unutmaq, onların göstərdikləri səcətdən qurulanmaq, keçdiyi heyət yolu ilə bir gəncin özü üçün vətənpərvərlik məktəbi kimi döyərləndirməsinə nail olmayıdır. "Biz bu mühərbi şəhərlərimiz qərəbənləri can-qanı basına, hərbiçilərin rəsədətə hesabına, dövlətlimizin siyasi hesabına qazanmışıq" - söyləyən dövlət başçısı İlham Əliyev bildirir ki, bəzən dəhərəkətli vəzifələrdən istifadə etdirir. Xalqımızın birliyini göstərdik. Göstərdik ki, heç bir qüvvə bizim qəbəğümüzən dövlət tərəfindən qarşılıqlı təminatı da dura bilməz, heç bir qüvvə bizi haqq yolu ilə qazanılmaz.

Müalicə və psixoloji dəstək xərclərinin ödənilməsinə 17 milyon manatdan çox vəsait xərclənib. Müşəf şəhərlərinin problemləri Prezident İlham Əliyevin və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın həmisi diqqət yetirindən dəstək təmən edilib. 4443, itkin ailə üzvlərinin 7 və yaralıların 5902 müraciəti olmaqla, ümumiyyətkdə, 10352 müraciəti təmən edilib. 27 sentyabr 2020-ci il 8 dekabr tarixli formanı ilə 102 şəhid övladı ilə bağlı fond tərəfindən həyata keçirilən "Onlar bize emanət" layihəsi çərçivəsində yeni qələbənin təminatına dəstək olmaqla "YAŞAT" Fondu yaradıldı.

Prezident İlham Əliyevin tarixi qələbəndən sonra imzaladığı forman və sərəncamları say tərkibinə və məhiyyətin diqqət yetirindən bir dəfə aydın olur ki, atılan addımlarda əsas məqsədlərdən biri şəhərlərimiz, dövlətçilərimiz vətənpərvərliyini unutmaq, onların göstərdikləri səcətdən qurulanmaq, keçdiyi heyət yolu ilə bir gəncin özü üçün vətənpərvərlik məktəbi kimi döyərləndirməsinə nail olmayıdır. "Biz bu mühərbi şəhərlərimiz qərəbənləri can-qanı basına, hərbiçilərin rəsədətə hesabına, dövlətlimizin siyasi hesabına qazanmışıq" - söyləyən dövlət başçısı İlham Əliyev bildirir ki, bəzən dəhərəkətli vəzifələrdən istifadə etdirir. Xalqımızın birliyini göstərdik. Göstərdik ki, heç bir qüvvə bizim qəbəğümüzən dövlət tərəfindən qarşılıqlı təminatı da dura bilməz, heç bir qüvvə bizi haqq yolu ilə qazanılmaz.

Azərbaycan Prezidenti yerli televiziya kanallarına müsələhinə dəvət olundu. Sığınacığın yeni binasının dəvətindən sonra dəvətçi şəhərlərinin dövlət qayğılarından danışaraq qeyd edib, ki, bəzədən Azərbaycanın özü 409 müraciəti olmaqla, ümumiyyətkdə, 9 630 müraciəti təmən edilib. Ümumiyyətkdə 178 şəhər müalicə ilə əlaqələrindən dəstək təmən edilib. 5 021 və yaralıların 172-si ağır yaralı, 6-11 yaşlı şəhərlərin 102-si əməkçi, 9 630 müraciəti təmən edilib. Xalqımızın birliyini göstərdik. Göstərdik ki, heç bir qüvvə bizim qəbəğümüzən dövlət tərəfindən qar

«AZƏRBAYCAN» qəzetiñin 1918-ci il 25 oktyabr (cumə günü) tarixli XXII nömrəsinin ADA Universitetinin dəstəyi ilə transliterasiyası

AZƏRBAYCAN

ELANI-RƏSMİ

Bilüüm [ümümiyyetle] Bakı və ətrafi əhalisine:
1. Qadın və erkək, böyük və kiçik, hər hansi milliyat, din, sinif və təbəədən olursa olsun, Bakı və həvalisi [ətrafi] sakini bölmüla əhali; kəndi ev və məhəllələri heyati-idarə və ixtiyariyisindən [idara və ixtiyar heyətindən] namları müharrər [adalarına yazılmış], isim, padər [atəl] ismi, məmləkət, məhəllə və soqaq [küçə], xanə nömrəsi, yaş, əşkar və əlaməti-fəriqə [görünüş və fərqləndiriciliyi oləmət], sanət və ya memoriyyat və sair xüsusiyyətləri [tələb olunan xüsuslari] göstəran "hüviyyat [şəxsiyyət] vərəqə" sindən birər dənə edinməya [hərə bir ədəd əldə etmeye] məcburdur.

2. Tarixi-əlandan iyirmi gün sonra çarşı, bazar, soqaq və evlarda surəti-məxsusədə [xüsusi surətdə] six-six yapılaçqə yoxlamalarda kəndi hüviyyat vərəqəsinə ibraz [taqdım] edəməməyən hər kəs cəza görəcək və şübhəli add [hesab] edilər daxili-məmləkət [ölkənin içərisinə] sövgə olunacaqlarıdır.

3. Hüviyyat vərəqəsi olmayan şəxsin dəvəri-rəsmiyəcə [rəsmi qurumlarda] hev bir işi gürültüyəcə kim, bey/şəra [alq-satqı], əqqi-icar [kiraya müqaviləsi] və saira kimi işlərdə hüquq-mədəniyyədən saqıt [mədəni hüquqları əlinənən alınış] ədd ediləcək [sayılacaq] və hər hansı bir əreyə səyahətində kendisini heç bir suratda sayahat vərəqəsi verilməyəcək.

4. Hüviyyat vərəqəsi olmayanlar; ev, mağaza, otel, yazixa, ticarətxana, fabrika və dəvəri-rəsmiyəcə qəbul edənlər, şübhəli əxəsi [şəxsləri] hökumətin nəzəri-təftişindən saxlamış addılardır və müxalifi-qanun hərəkatlarından nəsi [qanuna müxalif hərəkətlərinə görə] şəddidən [şiddətlə] cəza görəcəklərdir.

5. Tarixi-əlandan iyirmi gün sonra hüviyyat vərəqəsinə ibraz edəməməyən hər kəs zəbitə [asayıf keşkiləri] tövqif və əxbar [həbs etmeye və xəbar verməyə] məcburdur.

6. İşbu əmr, tarixi-əlandan etibarən Bakıda müntəsər [nəşr olunan] bilüüm qəzetələrə bir həftə müddətə mütəmadiyyən nəşr olunacaqdır.

Polis Müfəttişi-ümumisi Bəhaəddin

ELAN BAKİ ZİRAƏT VƏ DÖVLƏT ƏMLAKI İDARƏSİNĐƏN

Qusarçay, Xudat, Ləçət, Yalama və Samur mövqifləri [stanlıyalı], həbəla işbu mövqiflərə yaxıq və dövlət məşələrində naməlum zəvata [şəxslərə] məxsus olmaq üzrə külli məjdarda hazırlanmış odun mövcuddur.

Odun sahiblərinə təklif olunur ki, təşrini-sanının [noyabrın] 5-ə kimi bu barədə məlumat versinlər. Məlumatı təhririn [yazılı surət]də Bakı Ziraat İdarəsinə vərməlidir. Məlumat ilə bərabər oduna sahib olmağı isbat edəcək vəsiqələr da pişnihad [taqdım] ediləlidir.

Təşrini-sanının 5-ə kimi məlumat verməyənlər məllərindən məhrum olacaqlar. Odunlar xəzinə nəfina [xeyrinə] zəbt olunacaqdır.

Azərbaycan Məşələr müdürü vazifəsinə ifaya müvəzzəf [icra edən]: Nacəf bay Vəzir və Bakı Ziraat İdarəsinin müvəqqəti naziri vazifəsinə ifaya müvəzzəf: Şəpətli

ELAN

1 - Əhali cürbəcür işlər üçün mövqə komandanlığında arıza verməkdədir. Bu ərizələrin çoxu yanlış və əşkik yazılıb, nöqsan neçə yerlərdən sorub aramaya məcbur olunur. Va ona görə işçə başa gəlir. Bundan sonra veriləcək ərizələrin üzərinəki, aydın və sadə yazın ki, ərizə verən şəxsin işi geri qalmışın.

Məsələn: Bəzi ərizələrdə bu cürə lügət [sözlər] yazılır: "Malim verilmir" deyilir. Kim vermir, alam kimdir və həraldir heç bilmir. Lazımdır ki, ərizədə kimdir, nəralıdır, göstərsin.

2 - Lazımdır ki, ərizə verən şəx sol çəkəndə aydın və sadə yazın və hərəkət olur, kimdir, adətən lazımdır ki, əcəp və sadə yazısın.

3 - Bəzi ərizə verənlər bilmir ki, ərizəni nerəyə versin. Ərizə verən şəx lazımdır ki, qabaqcə öyrənsin ki, bu ərizəni nerəyə verməlidir. Bu ərizə polismestrini, hökumətəni, Mərkəz və ya mövqə komandanlıqlarınınə aparlaçaqdır, öyrənməlidir.

Bakı Komandanı Mirliva

ELAN ƏRAZİ NAZİRLİYİ

Ərizə naziri müstədini [ərizəcini] qəbul edir şənbə və saat 12-2-ya kimi.

Azərbaycan Məşələr naziri qəbul edir, hər gün saat 12-2-ya kimi.

Bakı guberniya ərizə və Dövlət Əmlakı İdarəsi müdürü qəbul edir saat 12-2-ya kimi.

Qəbul edilmək arzusunda olanlar hər gün saat 10-10-2-ya kimi növbəti məmərə özərləri yadzırmılardır: Ərizə Nazarəti dəftərxanasında hər gün saat 11-12-1-ə kimi. Ərizə qəbul olunub məlumat verilir.

705 2-2

ELAN

Sinni-mükəlləfiyyətə [mükəlləfiyyət yaşına] daxil olmuş 1895, 1896, 1897, 1898, 1899, 1900 təvəllüdündə bulunan cavandaların əksərisinin mollallarla mövcud can daftarlarında adları yoxdur. Bu səbəbələ, bu cavandalar aəşgar düşmədəm və yaxud da mani çağrımalar deyə səbəbəye müraciət etməyirlər. On doqquzdan iyrimi dörd yaşına qədər bütün cavandalar (gərək çağırılmış və gərək çağırılmış) təşrini-əvvəlin [oktyabrın] nəhayətinə qədər əxzi-əşgar [hərbi qulluq çağışığı] şəhəsindən müraciət edərək kendini qeyd etdirməyə məcburdurlar. Təşrini-əvvəlin nəhayətinə qədər kendilərini qeyd etdirməyən cavandalar xaini-vətan [vatan xaini] add [hesab] edilərək haqlarında fərəri müümiliyi tətbiq ediləcəyi elan olunur.

23-10-34
Islam Ordusu
Əxzi-əşgar Rəyəsəti

HÖKUMƏT QƏRARDADI

Bakı Dövlət Əmlak və Ziraat İdarəsinə
Əmr Nömrə 33

16 təşrini-əvvəl [oktyabr] 1918 sənə
İsgəndər Zülfüqarın canabları 1918 sənə təşrini-əvvəlin 16-sından və Bakı quberniyası Dövlət Əmlakı və Ziraat İdarəsinin müşri [katib] təyin edilir.

Nömrə 34

20 təşrini-əvvəl [oktyabr] 1918 sənə
Sabiq Ziraat [Kənd Tasarrufatı] Komissarlığının 1918 sənəda əşarliq qurulub, bəxətədək öz vazifələrin ifaya başlamayan, atıda mündəric [aşağıda göstərilən] xidmətçilər qulluqlarından kənar edilirler:

Konsulat K. A. Kostenski, ağustos 13, 1918.

Dəftərxana qulluqçusu A. D. Ponamaryov, ağustos 5, 1918.

Xadim M. K. Knyazuyuk, ağustos 1, 1918.

Əzri mühəndisi I. M. Afanasyev, ağustos 10, 1918.

Şərab və Üzümçülük Komitəsinin baş katibi K. N. Bəzirganov, ağustos 4, 1918.

Bakı uyezdinin canbindəki [nəzdindəki] ərazi acentaliyinin xidmatçiləri:

A. K. Palagin, ağustos 6, 1918;

P. M. Kurmayev, ağustos 15, 1918.

Nömrə 35

20 təşrini-əvvəl [oktyabr] 1918

Sabiq Ziraat Komissarlığının atıda mündəric [aşağıda qeyd olun] xidmətçilər qulluqlarına qaytmadıqlarından naşı [qulluqlarına qaytmadıqları üçün] kanar edilirler:

Əzliyi bilavəhat müvəvəni-fallahiyə [aqronomik kömək] şöbəsinin dairə fallahları [aqronomlar]:

K. Q. Məlik-Sənəzərov, 16 eylü [sentyabr] 1918;

Q. M. Ağamalov, 16 eylü [sentyabr] 1918.

Həman şöbə müşəşşə [təlimatçı] M. X. Markaryan, 16 eylü [sentyabr] 1918.

Ziraat və fallahat [əkinçilik və agronomiqlər] tasarrufatı müşəşşə [təlimatçı] D. I. Arustamov, 16 eylü [sentyabr] 1918.

Həman şöbə xadimi Rəcəbəli Məşhədi Həmid oğlu, 25 eylü [sentyabr] 1918.

Əzri mühəndisliyi şöbəsi xadimi [F. A.] Yeliseykin, 16 eylü [sentyabr] 1918.

Müşirler [katiblər, müraciət]:

Vartapetov, 16 eylü [sentyabr] 1918;

Belousov, 27 eylü [sentyabr] 1918.

İdara müdürü vəzifəsinə müvəqqəti ifaya müvəzzəf [muvəqqəti ifa edən]: Şəpətli

Azərbaycan Maarif Nəzarətinin əmri

Nömrə 50

21 təşrini-əvvəl [oktyabr] 1918

Əbdülfəzər Əfəndidəzə Gəyçəy ali-ibtiadi məktəbinin müəllimliyə təyin edilir.

Nömrə 51

21 təşrini-əvvəl [oktyabr] 1918

Tələbə Novruzova Şəki ali-ibtiadi məktəbində idbu sənə təşrini-əvvəlinin [oktyabrının] birindən tədrisə izin verilir.

Xalq Maarif naziri: N. Yusifbəyov.

22 təşrini-əvvəl. Dərsədət [İstanbul] Qərargahi-ümumisi [Ümumi Qarşargahi] əhali-həvəyai [hava şəraitinə] [göra] müxəbərati-telegرافiyəni [telegraflaqla] man etmiş [kəsmi] idi.

Bütün Osmanlıca bahəsində sükun vardır. Almaniyadan Vilsona cavabi notası cümlə ərtəsi göndərilməmişdir. Bu nota mündəricatının, döşmənlərin na kimi şərait dairəsində aqdi-mütərək və müsələhə [atəşkəs və sülh saziş] edə biləcəklərin istizahən [aydinlaşdırmaqda] ibarət olduğunu [bir] məhəfəli-siyasiyyəti [siyasi dairələrdə] təmin olunur. Osmanlı matbuati müməssilleri [nümayəndələri] təhsilatı-ümümmiyəti [ictimaiyyətin duyularını] idarə etmək təqdimatçılarından [sənəd] olmaqda.

Əzliyi bilavəhat müvəvəni-fallahiyə [aqronomik kömək] şöbəsinin dairə fallahları [əzliyi] dəfələrlənən [sənəd] olmaqda.

Əzliyi bilavəhat müvəvəni-fallahiyə [aqronomik kömək] şöbəsinin dairə fallahları [əzliyi] dəfələrlənən [sənəd] olmaqda.

Əzliyi bilavəhat müvəvəni-fallahiyə [aqronomik kömək] şöbəsinin dairə fallahları [əzliyi] dəfələrlənən [sənəd] olmaqda.

Əzliyi bilavəhat müvəvəni-fallahiyə [aqronomik kömək] şöbəsinin dairə fallahları [əzliyi] dəfələrlənən [sənəd] olmaqda.

Əzliyi bilavəhat müvəvəni-fallahiyə [aqronomik kömək] şöbəsinin dairə fallahları [əzliyi] dəfələrlənən [sənəd] olmaqda.

Əzliyi bilavəhat müvəvəni-fallahiyə [aqronomik kömək] şöbəsinin dairə fallahları [əzliyi] dəfələrlənən [sənəd] olmaqda.

Əzliyi bilavəhat müvəvəni-fallahiyə [aqronomik kömək] şöbəsinin dairə fallahları [əzliyi] dəfələrlənən [sənəd] olmaqda.

Əzliyi bilavəhat müvəvəni-fallahiyə [aqronomik kömək] şöbəsinin dairə fallahları [əzliyi] dəfələrlənən [sənəd] olmaqda.

Əzliyi bilavəhat müvəvəni-fallahiyə [aqronomik kömək] şöbəsinin dairə fallahları [əzliyi] dəfələrlənən [sənəd] olmaqda.

Əzliyi bilavəhat müvəvəni-fallahiyə [aqronomik kömək] şöbəsinin dairə fallahları [əzliyi] dəfələrlənən [sənəd] olmaqda.

Əzliyi bilavəhat müvəvəni-fallahiyə [aqronom

«AZƏRBAYCAN» qəzetiinin 1918-ci il 25 oktyabr (cümə günü) tarixi XXII nömrəsinin ADA Universitetinin dəstəyi ilə transliterasiyası

Filməclis [məclisdə] iyrimi min manata qədər nağd pul toplandı. Bundan əlavə bayılardan bir nafarı bir günün xərcini tamamilə özdəsinə aldı. Bir cavan, lazım olan miqdarda qənd və çay verməyə dərhdə etdi [öhdəsinə götürdü]. Bir tacir iki pud hazırladı. Bunlardan başqa yənə külli miqdarda qənd, çay, qəhvə, çörək və sair verildi.

İki gün aradan keçdi. Ordु şəhərə yaxlaşdı. Ordunun böylə taxılı galmasının sababı bu oldu ki, Ağdamlı Əsgərənənəsi dağları damənəsində [dağların etəyində] bulunan ermanı köyləri biləməqviat [məqəvimiş] təslim olmayıb, əsgərlər gülə atıldırlar. Binalıyeh Xorəməd, Xanəbad, Daşqış, Arançəmən, Kenik, Ağbulaq, Qaraçənd və sairələri qabağında müsədime [çarşıma] vəqəf olmuşdur.

Xaçın çayı boyazındakı kəndlər dəxi dava etdilər. Burada Ağdamdan yığılmış əsgərlər böyük rəsədət göstərmişlərdi.

Əsgərlərin şəhərə vürudu

İki-üç gün məzkur [adi çəkilən] kəndi tərk-silah məşğul olduqdan sonra nəhəyat, məhərrəmən əvvəli şəhər saat 10-da Türk Ordusuna şəhərə varid oldu.

Şəhərdən 30 nəfər qara çərkəz libası süvari cavan Ağə körpüsündən fəxri qaraqlı sifatı ilə əsgərin istiqbalına çıxmışdır. Şəhərin giracısında başdan məhəlli [yerli] könüllü əsgərlər; qabaqlarında türk mütləqimləri [şagirdləri] musiqi dəstəsi; birinci alaqqapı qabağından bir tərəfdən əsgərlərin yanında ruhanilar, o biri tərəfdən Beynəlmiləl Komitə nümayəndələri, öldə şəhərin anaxtarı [ağır], içəri tərəfdən sağda şəhər mötəbərəni aldə duz və şörək; solda, tələbələr ittiifaqı əldə bayraq və xanımlar əllərində çiçək damətləri; bunların dələrincə ümum teleba və mütəəllimlər durmuşlardı. Türkler şəhərə varid olduqda, ermənilər dəxi bir musiqi dəstəsi, on beş qədər bayraq ilə üç yüzəndə nümayəndə göndərmişlərdir. Bunlar dəxi istiqbal mərasimində bir tərəfdə durmuşlardır.

Səhər saat onda qoşular şəhərə varid olaraq, birinci sıradə süvarıllar, sonra topçular, mitraliyozçular, daha sonra həmən Qaladərəsi qəhrəməni Sultan bay və İldirim bay Qarabağ atları ilə gəldilər. Müsələnlər xanımları komandan hərəkətlərinə qızırmış maxməl [maxmar] üzündən mırvaridən tikişmələr bir ünvan təqdim etdilər. Əsgərlər şəhərə girdikdən sonra Camil Cahid bay həsrətləri camaata xitabın bir nitq irad edərək [söyləyərək] siyasetimizdə qan tökmək olmadığını, türk və islam məməkənlərindən din, məzəhəb və miliyyət farqi qoyulmadan hamiya bir nəzərlə baxıldığını qeydə minba'd [bundan sonra] hamının Azərbaycan tabə olması və xüsusil-qəlb ilə [səmimi qələbə] tabəbiyyət [tabəcik] edib, dəhə, sülh və müsəlimat [əmin-amənlıqla] yaşayaraq, ümumi qüvə ilə məməkətin abadlılığına və tərəqqisinə çalışması lüzumunu bayan etdilər.

Bə'dəhu [ondan sonra] zabitlər qabaqça hazırlanmış olan evlərde yerləşib, əsgərlər issi böyük qışlaşda, sabiq kazak qışlaşında və müvəqqət olaraq qismən də realni və seminariya məktəblərində yerləşdirildi.

Xəlil İbrahim

NƏZARƏTLƏRDƏ [NAZIRLILKƏRDƏ]

Əmlak və Ərazi Nəzarəti tərəfindən ərazi işlərinə lazımi surətdə aşına adamlardan zeyləkli [əşəyidək] əşəxs [şəxslər] dəvət edilmişdir:

Sabiq Əmlak vazirinin Qafqaziya mürəkkəsənin [vəkilinin] müvənni Şemanovski, fənni-ziraat [əkinçilik elmi] mütləqənnini [mütəxəssisi] Medvedev, Tiflisdə Əmlak Bankı müdürü İqnatiyev, mühəndis Sokolov, mühəndis Mirsirif Mirzayev və başqları dəvət edilmişdir. Onlardan ziraat mütləqənnini Lızqar ilə mühəndis Vinoqradov galib öz vəzifələrinə başlıdılardı.

Digərlərinin bu günlərdə galacayı ilə Ərazi Nəzarəti cənbində [nəzindən] xüsusi bir müşəvivə maclisi düzəldikdən sonra Nəzarətin işləri nə yola gedəcəyi bəlli olacaqdır.

Oktyabrın 22-sində vəqəf olan hökumət iclasında Kür nəhri boyunda olan dövləti [dövlətə məxsus] balıq vətəgələrinin icaraya verilməsi və xüsusi xərc təyin edilməsi qərara alınmışdır.

BAKİ XƏBƏRLƏRİ

Neft Mədənçiləri Şurasının ümumi iclası mədənlərdə xidmətlər və fəhlələr ilə sahibkarların münasibətinin [münasibətləri] qayda salmaq üçün nizamnamə layihələri hazırlayıb. Bu qanunlar sabiq müştərək müqaviləni əvəz edib hökumət tərəfindən təsdiq ediləcəkdir.

Oğruların tövqifi [həbəsi]

21 təşrini-əvvələ [oktyabrda] sabah vaxtı Balaxanski və Şaxski caddələrinin künkündə dənə Əbş Əminulla oğlu nam inzibat əsgəri dört nəfər şübhəli əşəxin [əşəxin] mal apardığını gördükdə, bunları təqibə başlamışdır. Əsgər bunların bir nəfərinin bir yeyik sabun ilə tutmağa müvəffəq olub, səfirləri ona qəymələr. Inzibat əsgəri güllə atıb imdad istədikdə bir neçə nəfər qəri əsgərlər və xəfiyyə polis müdürü Quliyev gəlir. Quliyev sabunuñ Balaxanski caddəsindəki dərəleyəndən [yətirixəndən] uğurlandıqda bilib oruya getdi. Əğruların birini də buradaca tövqif edir. Sonra Çadırvi caddədə 141 nömrəli evdə digər bir əğrunu və 8 yeyik sabunu keşf edir. Tutulanlar məşhur oğrular Alkas Ramazan oğlu, Bağır Abbaslı oğlu və Heydər Abbaslı oğludur. Heydər Abbaslı olduğundan çoxlu açar tapılmışdır.

Tutulanlar hamisi polis müfəttişinə təpşirilib divanı-hərba [hərbi məhkəməyə] veriləcəklərdir.

Telegrafçılar yoxdur

Dəmiryoluñ gürçülerin vətənlərinə qayıtmasından sonra və telegrafçılar hayatı şəraitin müşkiliyündən nəsi [müsküllüy] səbəbindən dəmiryoluñ telegrafında telegrafçıların azlıq müşahidə olunur. Telegrafçıların azlıqdan telegramlarının azlıq müşahidə edilməkdədir. Telegrafda İsləmək üçün yeni telegrafçılar dəvət edilmişsi dəmiryoluñ idarəsi tərəfindən təhti-qərara alınmışdır [qərarlaşdırılmışdır].

Elan

"23-10-34": Qozetdə bu tarix səhəvən "23-10-24" kimi getmişdir. Burada il, rumi tarixlə göstərilmişdir (1334-cü il). Miladi tarixlə 23 oktyabr 1918-ci ilə uyğundur.

(Adızə, mətn)

"İrlandiyalı Komitəsi Vilsona gəndərdikləri konfransında bir taqım mətalib [mətləblər] dərmiyanına [ifadə etməyə] salahiyyətdər [salahiyyət sahibi] bulunan irländiyallara da təşəmlini [şəmi] edilməsinə" tələb etmişdir. "Bu cümlədə anlaşılmazlıq var."

Sübhənətənə

"Müttəfiq Şura": Burada söhbət Almaniya İmpriyəsinin ali hakimiyət organı olan Bundesratdan gedir.

"Bu mərəmmənə üzərinə hərbi hökumət mülküyyət işbirinə tabe olub...": qozetdə "olub" yerinə səhəvən "olmayıb" getmişdir.

"Sümbülənə qədər Vilsonun notasi Vilsonun sülh mütəsəbbisi...": qozetdə "mütəsəbbisi" yerinə səhəvən "təşəbbüsü" getmişdir.

"Bu mübarizənin inəkli, yaxud qeyri bir hökumət dövründə vəqəf olacaq" iki böyük amalın vücuda gəlməsi üçün siddətli bir zərba ilə

- Hal-hazırda Mirza Əsədullayev cənablarının sədərətilə [sədraltı altında] Neft Mədənçiləri Şurasının iclasları vəqəf olur. Mədənçiləri Şurasının sədr və əza [üzv] seçiməyə ixtiyarı olmadıqdan, Şura Ticarət və Sənaye [Sənaye] nazirinin müräciatla sədr və 4 üzv intixabın [seçməyə] ixtiyar istəmədir. Bu surətlə Əsədullayev cənabları nazir tərəfindən təsdiq edilmiş müntəxəb [seçilmiş] sədr olur.

- Azərbaycan Hökuməti 18 təşrini-əvvəl [oktyabr] iclasında qət etmişdir ki hökumət xidmətçilərinin məvəcibi bu qərərlə artırılsın:

Bakıda xidmət edənlər üçün

Aldıqları məvəcibə artırılır

Təşrini-əvvəlin 1-indən Artırılır

1	200 manata kimi alanlar	300 manat
2	200-dən 300-ə kimi "	250 "
3	300-dən 400-ə kimi "	300 "
4	400-dən 500-ə kimi "	450 "
5	500-dən 600-ə kimi "	500 "
6	600-dən ziyyəd "	550 "

Azərbaycan məmələkətinin qeyri yerlərində xidmət edənlər üçün

Eylülün [sentyabrın] 1-indən indiki

məvəciblərinə artırılır

1	200 manat alanlar	200 manat
2	200-dən 300-ə kimi "	225 "
3	300-dən 400-ə kimi "	250 "
4	400-dən 500-ə kimi "	275 "
5	500-dən 600-ə kimi "	300 "
6	600-dən ziyyəd "	325 "

Dövlət Bankasında [Bankında]

Bu günlərdə hökumət tərəfindən əmr verildikdən sonra Azərbaycan Bankı faaliyyətə başlayıb, qeyri-mahdud surətdə vaxtsız və vaxtlı tövdiat [əmanat] qəbul olunaraq, hökumət tərəfindən təmin ediləcəkdir. Veriləcək faizlər bu qərər ilə olacaqdır:

Hesabati-cariyyə	3 faiz
[cari hesablar]	
Bir illik tövdiat	4 "
5 illik tövdiat	5 ½ "

Hələlik Azərbaycan Bankı sabiq Dövlət Bankı qanunları üzərinə fealiyyətə bulunacaqdır.

- Bu ildəki taxił məhsulatına baxmayaq, çörək yənə baha qiyamətli, kasib camaatın acliqına səbəb olduğundan, hökumət bunu nəzərə alaraq, bu yaxında cöryən 2 manat 50 qəpiyi satılması üçün binaguzular [şərəncamlar] edəcəkdir.

- Hökumət Bankı müdürü xüsusi səhmdarlar bankalarına əmr verib, xaricə pul barəti qəbulunun müvəqqəti dayandırılmasını xahiş etmişdir. Lüzum göründüyü təqdisdir. Vəqonlara oturduqları vaxt bir çox Qırmızı qoşun əfradı [fordrları] tərəf [qatar] altına atılmışdır, bir çoxları intihar, başqları isə kəndlərə fərər etmişdir [qəmisişdir].

- Bakı Birinci Realni məktəbdən təşrini-əvvəlin [oktyabrın] 26-sında saat 9-da dərslər şəhərənək tərəfdən təmələcəkdir [başlancaqdır].

Ərəqə səbəbinin kassa qaraqolları [qarovalıları]

Ərəqə səbəbinin kassasını mühafizə üçün iki nəfər qaraqol təyin edilmişdir. Məzkr [adı çəkilən] qaraqol Ərəqə idarəsindən donluq alıqları haldə, silah və formanı polis idarəsindən alacaqları münasibətlə dün Polis Mütəfəttiş-ümumisənə müräciatla Ərəqə idarəsindən üzv xahiş etmiş ki, məzkr qaraqolların silahları və rəsmi lisələri verilənənək.

- Bakı Birinci Realni məktəbdən təşrini-əvvəlin [oktyabrın] 26-sında saat 9-da dərslər şəhərənək tərəfdən təmələcəkdir [başlancaqdır].

Kəndçilər miyaninda [arasında] qələyan [iqtisə]

Kalua üzərinə yürüyen Qırmızı qvardiya, Miralay Neverov komandası altında mührəbə edan kəndçiləri məglüb etmişdir, Neverov əsir alımb teleqraf ağacından asılmışdır.

Qorbaçov, Ponaryovrov məvəqiflərində [stansiyalarda] Durnov və Bobrinskiy qitəti [əsərləri] durur.

Korinskinin qitəti, Bobrinskiy komandası altındakı Qırmızı qoşunu ricata [geri çəkilməyə

Sabahın bol məhsulunun təməli bu gün qoyulur

Aqrar sektorun bütün ölkələrin, o cümlədən Azərbaycanın iqtisadiyyatında ənəmlı rol oynaması təsadüfü deyil.

Ən azından o səbəbdən ki, strateji məsələ olan orzaq tohlükəsizliyi bu sahənin inkişafından asılıdır. Eyni zamanda kənd təsərrüfatı öhalinin on çox möşğül olduğu sahə ki mi də digərlərindən fərqlənir. Bütün bunların topluslu kimi o noticeyo gəlmək oları ki, aqrar sektorun inkişafı elə ölkənin, o cümlədən regionların inkişafıdır.

Amma bu gün dünyada baş verən siyasi və hərbi qarşılardan baxımdan aqrar sektorun əhəmiyyəti daha da artıb. Xüsusilə strateji məhsul sayılan buğda siyasi şəntaj və təhdid vasitəsinə çevrilir. Üzən hor bir ölkə bu şəntaj və tohdidlərin fəsədlərindən sığortalanmaq üçün lazımi tədbirlər görür və Azərbaycan da bu sıradə istisna deyil.

Ölkəmizdə buğda idxləndilən asılılığı aradan qaldırmaq üçün əsas diqqət məhsuldarlığın artırılmasına yönəlib. Bunun üçün taxil yetişdirən fermərlər müxtəlif üssüllər məhsul

istehsalını artırmağa tövsiyə edilir. Dövlət tərəfindən orzaqlıq buğdanın hər tonunun 580 manata alınması təxliçli stimullaşdırın mühüm tədbirlərdəndir. Həmçinin buğdanın alınması, xarici bazaradakı qiymətlərə tənzimlənməsi yerli fermərlər üçün xüsusi ömər daşıyır. Yeni dövlət bu yolla yerli istehsalçıları xarici tosırıldan qoruyur. Atılan bu addım həm de fermərlər dövlət tərəfindən verilmiş bir zəmanətdir.

Milli Məclisin deputati Vüqar Bayramov buğdanın alış qiymətinin 580 manata qaldırılmasının fermərlər üçün əhəmiyyətli olduğunu bildirir. "Son qərarın buğda ehtiyatlarının artırılması məsələ tosır edəcəyi gözlənilir. Bu-nunla yanaşı, yaxın illər üçün yeni idxlənəmələrin tapşılması da çox vacibdir. Taxil ehtiyatlarının artırılması digər məqsəd cörəyin qiymətini optimal saxlamaqdan ibarətdir. Dünya bazarında taxilin qiymətindəki artımlar idxlən inflasiyası yaradır. Nazirlər Kabinetini isə anti-inflasiya tədbirləri çərçivəsində dünya bazarındaki qiymət artımlarını tosırıldan minimumlaşdırmağa çalışır. Ayndır ki, cərəyan qiymə-

tinin optimal olması üçün on uyğun yol idxləndən astılığın azaldılmasıdır. Bütövlükde subsidiyalar məbləği fonunda taxilin dövlət alış qiymətinin artırılması və hər il Nazirlər Kabinetin tərəfindən tənzimlənməsi yerli istehsalın gücləndirilməsinə dəstək olacaq".

Mütxəssislər bildirirlər ki, taxil yetişdirmək üçün hazırlıq işləri vaxtında başlanmalıdır. Artıq ölkədə taxil biçimi yekunlaşmış üzrədir. Aran bölgəsində yerləşən idxlənəmələr təsərrüfatlarında bu proses başa çatıb. Əvəzində biçim başa çatmış sahələrdə yay şunu aparılır. Son məlumatə görə (avqustun 1-dək), ölkə üzrə 526748 hektar sahəde yay şunu aparılıb. Yay şunu aparılan sahələr növbəti il üçün proqnozlaşdırılan taxil ekini sahələrinin 58,4 faiziñini təsəffüf edir. Biçilmiş sahələrdən on çox yay şunu Bərdədə, Sabirabad, Yevlaxda, Hacıqabulda, Uçarda, Neftçalada və Qobustanda başa çatmış sahələrdə yay şunu aparılıb. Belə hallarda taxildən sonra yeno taxil ekilikəcək sahənin hazırlanmasına kövəşəniyin üzənəndən başlanmalıdır. Bu əməliyyat, adəton, torpaqda olan nəmləyi saxlanması və əlaqə cürcitlərinin möhv ediləməsi möqsədiələrdir. Lakin Azərbaycanda suvarılan bölgələrdə taxilin vegetasiyasının sonundan torpaq o dərəcədə quru olur ki, burada aparılan üzləmə nəmlək toplamaq və onu saxlamada bir tədbir kimi özündən doğulur. Əksinə, quru torpaqda aparılan üzləmə onu daha da qurudur və strukturunu pozur, noticədən əsas şumun aparılması da gecikir. Gec aparılmış şumda sahə keltonlu-

darlıq üçün effektlidir. Belə ki, bu müddət ərzində torpaq hamarlanır, yumşaq şopin qatı yaranır ki, buna da torpağın yarınerik üsulu ilə becərilməsi deyilir. Payızda qaldırılmış şumda isə becərməyə vaxt az qaldığından keyfiyyəti becərmə aparmaq müyyəyen qədər çətin olur. Ona görə də payız şumuna nisbotan yəş şumun böyük üstünlüyü malikdir. Bu qaydanın da ölkəmizdə tətbiq olunması məhsuldarlığın artırılmasına he-sablantıb.

Rüstəm KAMAL,
"Azərbaycan"

Qlobal taxıl qıtlığı dünyani silkələyir

BMT-nin etirafı: "Orzaq təhlükəsizliyi konsepsiyası yoxdur"

Əvvəli 1-ci sah.

Avropanın öndərini ki, taxil qıtlığından yaranan mövcud defisi Ucrayna ərazisində saxlanılan böyük miqdarda taxil ehtiyatlarının çıxarılması ilə aradan qaldırıb. Amma beynəlxalq ekspertlər bildirirlər ki, belə imkanların reallaşdırılması qlobal bazarda vəziyyəti yaxşılaşdırmaq gücündən olmayıcaq. Günlümüz reallığı ondan ibarətdə ki, dünyada orzaqla bağlı vəziyyət pisləşməkdədir. TASS-in verdiyi məlumat görə, analitiklər bildirirlər ki, buğda ehtiyatları 10 heftədən sonra tükənəcək. Bu, çox güman istehsalçıların yox, istehlakçıların anbarlarındakı ehtiyatı aiddir.

Rusiya kütləvi informasiya vasitələri yazır ki, dünyada artan acliğın və orzaq qıtlığının başkarı sanksiyalarlardır. Bu sanksiyaların əks-sədəsi bütün dünyada iqtisadiyyatına qasırğıva və ya sunam kimi cırçılaraq onu çökədir. Bütün ölkələr, o cümlədən Qərbi dövlətlərə tohlükələrə üzərindən qızılbaşlılarla müsbət təsərrüfatdır. Global orzaq təhlükəsizliyi ilə bağlı on son məlumatlar yerləşdirilmişdir.

Həsabatda göstərilər ki, bu mərəzənin hazırlanırdı, dövrədən dövrən yarananın nəhəng iki donlı bitkilər, yağı toxumlar və gübər istehsalçının uyğunlaşdırıcı tozçırıcılarını pozur və taxil, gübər, enerji və yeməyə hazır məhsulların qiymətlərinə artırır.

Azərbaycan dövlətinin qiymət artırmının qarşısını almaq üçün həyata keçiridiyi bütün tədbirlər xüsusilə əhəmiyyət kəsb edir. Uzun illər salmaqla təkərəyən həm məsələlərini təqdim etmişdir.

BMT-nin 6 iyul 2022-ci il tarixli morozundan təqdim etdiyi yeni statistik məlumatlarda bildirilər ki, dünyada acliğın aradan qaldırılması missiyasından tədrīcən uzaqlaşır. Orzaq təhlükəsizliyi konsepsiyasının hazırlanması, insanların tam qidalanmanın vətənənən qidalanmanın formaları, əhəmiyyət oziyyət çəkənlərinin sayını artırıra. Belə ki, 2021-ci ilədən planətədən acliq oziyyət çəkənlərinin sayı 828 milyonu çatı. Bu, 2020-ci ilədən acliq oziyyət çəkənlərinin sayı 46 milyon artırdı.

Azərbaycan dövləti daxili bazarada qiymətlərin stabilisasiyalarla həsr olunan Valday klubunda bu məsələlər müzakirə edilib. Onlar BMT-yə istinadən yazarları ki, 2 milyard insan yer üzündən acıdan ölöb. Taxilin və yağı qiymətinin dünyada 30 faiz artmasının arxaşasında, orzaq banklarının böhranına əsaslıdır. Məsələn, qəlizləşdikcə, dünya bazarlarında qiymətlər artıraq və verənlərin sobəbini yalanız Ukrayna-Rusiya toqquşması və Qərbi Rusiya Federasiyasına qarşı tətbiq etdiyi genişməyən sanksiyalarla yox, həm də pandemiya, təchizat zəncirindən pozulmalar və hota təbib fəlakətlərin artması ilə izah edilir.

Azərbaycan dövləti daxili bazarada qiymətlərin stabilisasiyalarla həsr olunan Valday klubunda bu məsələlər müzakirə edilib. Onlar BMT-yə istinadən yazarları ki, 2 milyard insan yer üzündən acıdan ölöb. Taxilin və yağı qiymətinin dünyada 30 faiz artmasının arxaşasında, orzaq banklarının böhranına əsaslıdır. Məsələn, qəlizləşdikcə, dünya bazarlarında qiymətlər artıraq və verənlərin sobəbini yalanız Ukrayna-Rusiya toqquşması və Qərbi Rusiya Federasiyasına qarşı tətbiq etdiyi genişməyən sanksiyalarla yox, həm də pandemiya, təchizat zəncirindən pozulmalar və hota təbib fəlakətlərin artması ilə izah edilir.

ərazilərdə buğda əkininin 100 min hektara qatdırılması və məhsuldarlığın qaldırılması tolobini irolləri sürmədir. "Eyni zamanda bəzək artıq azad edilmiş idxlərlərda da əkin-biçinə möşğül. Monim göstərişimlə vaxt itirmədən əkin işləri aparılmış, minalardan temizləmə işləri aparılmışdır. Hesab edirəm ki, goləcəkən Qarabağda və Şərqi Zengəzurda yetişdiriləcək məhsullar, o cümlədən orzaq təhlükəsizliyimizin tam təmin edilməsindən bəzək böyük kəmək göstərəcək".

BMT-nin "Dünyada Orzaq Təhlükəsizliyi və Qidalanmanın Vəziyyəti (SOFI) 2022" hesabatında qlobal orzaq təhlükəsizliyi və qidalanmanın vəziyyəti ilə bağlı on son məlumatlar yerləşdirilmişdir. Həsabatda göstərilər ki, bu mərəzənin hazırlanırdı, dövrədən dövrən yarananın nəhəng iki donlı bitkilər, yağı toxumlar və gübər istehsalçının uyğunlaşdırıcı tozçırıcılarını pozur və taxil, gübər, enerji və yeməyə hazır məhsulların qiymətlərinə artırır.

Azərbaycan dövlətinin qiymət artırmının qarşısını almaq üçün həyata keçiridiyi bütün tədbirlər xüsusilə əhəmiyyət kəsb edir. Uzun illər salmaqla təkərəyən həm məsələlərini təqdim etmişdir.

BMT-nin 6 iyul 2022-ci il tarixli morozundan təqdim etdiyi yeni statistik məlumatlarda bildirilər ki, dünyada acliğın aradan qaldırılması missiyasından tədrīcən uzaqlaşır. Orzaq təhlükəsizliyi konsepsiyasının hazırlanması, insanların tam qidalanmanın vətənənən qidalanmanın formaları, əhəmiyyət oziyyət çəkənlərinin sayını artırıra. Belə ki, 2021-ci ilədən planətədən acliq oziyyət çəkənlərinin sayı 828 milyonu çatı. Bu, 2020-ci ilədən acliq oziyyət çəkənlərinin sayı 46 milyon artırdı.

Azərbaycan dövləti daxili bazarada qiymətlərin stabilisasiyalarla həsr olunan Valday klubunda bu məsələlər müzakirə edilib. Onlar BMT-yə istinadən yazarları ki, 2 milyard insan yer üzündən acıdan ölöb. Taxilin və yağı qiymətinin dünyada 30 faiz artmasının arxaşasında, orzaq banklarının böhranına əsaslıdır. Məsələn, qəlizləşdikcə, dünya bazarlarında qiymətlər artıraq və verənlərin sobəbini yalanız Ukrayna-Rusiya toqquşması və Qərbi Rusiya Federasiyasına qarşı tətbiq etdiyi genişməyən sanksiyalarla yox, həm də pandemiya, təchizat zəncirindən pozulmalar və hota təbib fəlakətlərin artması ilə izah edilir.

Əvvəli 1-ci sah.

Dünya bazarında taxil qıtlığının genişlənməsi idxlən inflasiyası yaradacaq

Milli Məclisin İqtisadi siyaset, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin üzvü Vüqar Bayramov qəzətimizə açıqlamasında deyib ki, həzirdə qlobal iqtisadiyyatda ciddi problemlərə ölkəmər iştirakçılar.

Həsabatda dövlətinin qiymət artırmının qarşısını almaq üçün həyata keçiridiyi bütün tədbirlər xüsusilə əhəmiyyət kəsb edir. Uzun illər salmaqla təkərəyən həm məsələlərini təqdim etmişdir.

Vüqar Bayramovun sözlərinə görə, taxilin qiymətindən artırmış tolobatın qarşısını almaq üçün hərəkət keçmeliydi. ÜST-nin 6 iyul 2022-ci il tarixli morozundan təqdim etdiyi yeni statistik məlumatlarda bildirilər ki, dünyada acliğın aradan qaldırılması missiyasından tədrīcən uzaqlaşır. Orzaq təhlükəsizliyi konsepsiyasının hazırlanması, insanların tam qidalanmanın vətənənən qidalanmanın formaları, əhəmiyyət oziyyət çəkənlərinin sayını artırıra. Belə ki, 2021-ci ilədən planətədən acliq oziyyət çəkənlərinin sayı 828 milyonu çatı. Bu, 2020-ci ilədən acliq oziyyət çəkənlərinin sayı 46 milyon artırdı.

ÜST-nin baş direktoru Tedros Adhanom Gebreyesus iso nigarənciğim belə bildirir: "Hər il 11 milyon insan qeyri-sağlamlı qidalanma sabobından ölüür. Orzaq qiymətlərinin artması vəziyyətinin dəha pisləşməsi deməkdir. ÜST zorloru qidalara vergi qoymaq və sağlam qidalara subsidiyi vermək istəyir. Qiymət artırmış tolobatın qarşısını almaq üçün hərəkət keçmeliydi. ÜST-nin baş direktoru Tedros Adhanom Gebreyesus iso nigarənciğim belə bildirir: "Hər il 11 milyon insan qeyri-sağlamlı qidalanma sabobından ölüür. Orzaq qiymətlərinin artması vəziyyətinin dəha pisləşməsi deməkdir. ÜST zorloru qidalara vergi qoymaq və sağlam qidalara subsidiyi vermək istəyir. Qiymət artırmış tolobatın qarşısını almaq üçün hərəkət keçmeliydi. ÜST-nin baş direktoru Tedros Adhanom Gebreyesus iso nigarənciğim belə bildirir: "Hər il 11 milyon insan qeyri-sağlamlı qidalanma sabobından ölüür. Orzaq qiymətlərinin artması vəziyyətinin dəha pisləşməsi deməkdir. ÜST zorloru qidalara vergi qoymaq və sağlam qidalara subsidiyi vermək istəyir. Qiymət artırmış tolobatın qarşısını almaq üçün hərəkət keçmeliydi. ÜST-nin baş direktoru Tedros Adhanom Gebreyesus iso nigarənciğim belə bildirir: "Hər il 11 milyon insan qeyri-sağlamlı qidalanma sabobından ölüür. Orzaq qiymətlərinin artması vəziyyətinin dəha pisləşməsi deməkdir. ÜST zorloru qidalara vergi qoymaq və sağlam qidalara subsidiyi vermək istəyir. Qiymət artırmış tolobatın qarşısını almaq üçün hərəkət keçmeliydi. ÜST-nin baş direktoru Tedros Adhanom Gebreyesus iso nigarənciğim belə bildirir: "Hər il 11 milyon insan qeyri-sağlamlı qidalanma sabobından ölüür. Orzaq qiymətlərinin artması vəziyyətinin dəha pisləşməsi deməkdir. ÜST zorloru qidalara vergi qoymaq və sağlam qidalara subsidiyi vermək istəyir. Qiymət artırmış tolobatın qarşısını almaq üçün hərəkət keçmeliydi. ÜST-nin baş direktoru Tedros Adhanom Gebreyesus iso nigarənciğim belə bildirir: "Hər il 11 milyon insan qeyri-sağlamlı qidalanma sabobından ölüür. Orzaq qiymətlərinin artması vəziyyətinin dəha pisləşməsi deməkdir. ÜST zorloru qidalara vergi qoymaq və sağlam qidalara subsidiyi vermək istəyir. Qiymət artırmış tolobatın qarşısını almaq üçün hərəkət keçmeliydi. ÜST-nin baş direktoru Tedros Adhanom Gebreyesus iso nigarənciğim belə bildirir: "Hər il 11 milyon insan qeyri-sağlamlı qidalanma sabobından ölüür. Orzaq qiymətlərinin artması vəziyyətinin dəha pisləşməsi deməkdir. ÜST zorloru qidalara vergi qoymaq və sağlam qidalara subsidiyi vermək istəyir. Qiymət artırmış tolobatın qarşısını almaq üçün hərəkət keçmeliydi. ÜST-nin baş direktoru Tedros Adhanom Gebreyesus iso nigarənciğim belə bildirir: "Hər il 11 milyon insan qeyri-sağlamlı qidalanma sabobından ölüür. Orzaq qiymətlərinin artması vəziyyətinin dəha pisləşməsi deməkdir. ÜST zorloru qidalara vergi qoymaq və sağlam qidalara subsidiyi vermək istəyir. Qiymət artırmış tolobatın qarşısını almaq üçün hərəkət keçmeliydi. ÜST-nin baş direktoru Tedros Adhanom Gebreyesus iso nigarənciğim belə bildirir: "Hər il 11 milyon insan qeyri-sağlamlı qidalanma sabobından ölüür. Orzaq qiymətlərinin artması vəziyyətinin dəha pisləşməsi deməkdir. ÜST zorloru qidalara vergi qoymaq və sağlam qidalara subsidiyi vermək istəyir. Qiymət artırmış tolobatın qarşısını almaq üçün hərəkət keçmeliydi. ÜST-nin baş direktoru Tedros Adhanom Gebreyesus iso nigarənciğim belə bildirir: "Hər il 11 milyon insan qeyri-sağlamlı qidalanma sabobından ölüür. Orzaq qiymətlərinin artması vəziyyətinin dəha pisləşməsi deməkdir. ÜST zorloru qidalara vergi qoymaq və sağlam q

